

Рецензия

от

проф. д-р Борис Кирилов Сергинов

за кандидатурата за образователна и научна степен „ДОКТОР“ в
департамент „Изящни изкуства“
Докторска програма „Визуално-пластични изкуства“,
Нов български университет, София
на Дамян Дамянов
шифър 8.2 „Изобразително изкуство“

и документите представени за присъждане на научна степен
„доктор“ по научна специалност „Изобразително изкуство“ шифър
8.2

1. Актуалност и научна значимост на дисертацията представена за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“

Разработваната тема конкретизира, като обект на научното изследване плакатите и близките до тях произведения, в които типографията играе ключова роля за предаване на художествената идея. Анализират се световни исторически образци, като в историографската част на изследването се анализира само връзката между текст и изображение.

В периода след Втората световна война освен плакати, се разглеждат някои графични идеи, които се оказват фундаментални за изкуството на плаката. Някои от тях вдъхновяват много от съвременните автори, които също са предмет на изследване. Под „съвременни“ в случая ще разбираме художници творили след 70-те години на XX-и век.

В периода от 70-те години на XX век са разгледани творби на художници, които имат пряко отношение към разработваната тема. Не са разгледани други произведения на същите автори, които нямат отношение към темата, за да не бива изместен фокусът на изследване.

Особено внимание е отделено на произведенията, при които синтезът между текст и образ е толкова силен, че те не биха могли да се разглеждат отделно едни от други. Наред със световните образци, в специален раздел са анализирани българските автори и техни творби, при които допълнително предизвикателство при работата с типографията се явява използването на кирилицата. Документите и доказателствата представени и изготвени защитават тезата, че задълбочено изследване на връзката между текст и изображение на територията

на плакатното изкуство до сега не са правени. Както Дамянов пише: „Няколкото известни ми дисертационни трудове, посветени на плаката, както и различните публикации по темата, не са фокусирани върху водещия за настоящата разработка проблем, а именно – проследяване на историческите предпоставки и формулиране на принципи на взаимовръзката между изображение и текст.“ Може да се каже, че огромното мнозинство от информацията засягат монографични теми, но обобщаващите изследвания с поглед към цялостната структура на процесите, протичащи в изкуството на плаката от подобна гледна точка са рядкост. Предложеният за рецензиране дисертационен труд е фокусиран върху опита да се обобщи като модел за изследване една ситуация, която до голяма степен е характерна за централноевропейските и особено за българските условия.

Работата по дисертацията се базира върху един интердисциплинарен поглед към проблематиката, като съчетава изкуствоведски, културологични, социологически и др. гледни точки и изследователски методи, като сравнителен анализ и метода (Вьолфлин) успешно прилаган при изследване на пластичните изкуства.

Като цяло представеният за рецензия текст е научно плътен и в него читателят диша свободно следвайки логиката на изложение, той получава представата за един историографски и структуралистки подход.

2. Приноси

Работата на докторанта по темата показва, че научноизследователският подход е основателен при работа върху конкретния проблем. Разработваната тема конкретизира явления и си поставя ясни цели, задачи и има съответните научно – приложни приноси:

- 1) За пръв път в България се прави историческо изследване на възникването, развитието и ролята на типографията в плаката.
- 2) За пръв път у нас се изследва проблематиката на съотношението и графичния синтез между текст и изображение.
- 3) Досега в България не е правено пълно изследване на връзката между текст и изображение на територията на плакатното изкуство. Разгледани са автори, които в България са познати от изложбите на плаката, но за самите художници почти не съществуват аналитични текстове.
- 4) Изследват се подробно методите, при които текстът добавя към лексикалната си стойност и визуално съдържание. Дават се примери чрез плакати на различни художници.
- 5) Прави систематизиране методите на работа с шрифта, начините на модифициране и деформация, превръщането на буквата от абстрактен знак в конкретен образ.
- 6) За пръв път в цялост се изследва българският типографски плакат с най-ярките представители на този поджанр.

- 7) Първото аналитично изследване на проекта „Под езика“ и систематизиране на изграждащите го графични принципи.
- 8) Създаден е речник на специфичните термини, използвани в дисертацията.

Настоящото изследване би запълнило съществуващия дефицит на разработени трудове в рамките на Нов български университет, изследващи проблема за връзката на изображението и текста.

В този смисъл работата на докторанта обогатява с понятия разбирането за изкуствоведски, културологични, социологически и др. гледни точки, както и обогатява с нови понятия разбирането за изследователски метод и подход към изследването на плаката и типографията.

3.Налице са както следват:

Дисертационният труд съдържа: увод, три глави, заключение, библиография, приложения, речник, научни приноси с общ обем от 140 стр., включени са общо 137 изображения, подкрепящи теоретичното изследване.

Обобщение

- . Авторефератът правилно отразява съдържанието на дисертационния труд
- . Изследването както и проучвателната дейност са лично дело на докторанта
- . Докторатът е добре структуриран логически и представя ясно целите и задачите на изследването
- . Хипотезата на докторанта и формулираната цел са защитени отлично
- . На лице са и горе изброените приноси на дисертацията

4.Заключение:

Оценявам като отлични научните качества и приноси на дисертационния труд, неговата обществена, социална, научна и творческа значимост, личният принос на докторанта и практическата полезност и актуалност на изследвания проблем, предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат съгласието си за присъждането на образователна и научна степен „Доктор“ на Дамян Дамянов по шифър 8.2 „Изобразително изкуство“

05.09.2019 г.
гр. София

Рецензент
(проф. д-р Борис Сергинов)